

PERUSTEESI ESERRIÄ VASTAAN

Perusteesi, jonka esitän sosialistivallankumouksellisia vastaan ja tämän suuntauksen toiminnan (ja koko olemuksen) *kaikkien* puolien arvioimiseksi, on seuraava: *koko sosialistivallankumouksellisten suuntaus ja koko heidän puolueensa ei ole mitään muuta kuin pikkuporvarillisen intelligenssin yritys escamotoida meidän työväenliikkeemme ja niin muodoin myös koko sosialistinen ja koko vallankumouksellinen tiike Venäjällä.*

Kiiruhdan selittämään, miksi en ole voinut välttää tässä minulle niin tärkeässä teesissä vähän käytettyä ja useimmille lukijoille epäilemättä käsittämätöntä vieraskielistä sanaa. Escamotoida merkitsee itse asiassa pettää, petoksella anastaa itselleen vieraan työn tulokset ja siten tehdä koko tämä työ mitättömäksi, johtaa harhaan ja peijata y.m.s. Ei ole vaikeaa huomata, miksi minun oli heitettävä syrjään kyseiset venäläiset sanonnat ja valittava vieraskielinen. Sanat „johtaa harhaan, peijata, pettää” synnyttävät meissä ehdottomasti kuvan tahallisesta, tietoisesta valheesta — tämä ensinnäkin, ja toiseksi, kuvan tämän valheen vilpillisistä, epärehellisistä motiiveista sen taholta, joka siihen turvautuu. Mutta minä olen kaukana sellaisesta, että syyttäisin sosialistivallankumouksellisia jostakin tuollaisesta tietoisesta valheesta tahi epärehellisistä toiminnan motiiveista. Ei mitään sellaista. En epäile, että suuntana, „puolueena” sosialistivallankumoukselliset ovat saattaneet syntyä (tahi ovat saattaneet pysytellä narodnajavoljalaisuuden ajoista

lähtien), saattaneet viime aikoina kasvaa ja jonkin verran lujittua *vain* sen seikan ansiosta, että he ovat vetäneet mukaansa epäilemättä vallankumouksellismielisiä henkilöitä, jotka ovat jopa täynnä sankarillista uhrautuvaisuutta, henkilöitä, jotka mitä vilpittömimmin haluavat antaa henkensä vapauden etujen ja kansan etujen puolesta. Mutta se seikka, että ihmiset ovat vilpittömästi ja vakaumuksesta tietyllä sosiaalis-poliittisella kannalla, ei missään määrin vielä ratkaise ennakolta kysymystä siitä, että eikö tämä kanta ole ehdottomasti virheellinen ja sisäisesti ristiriitainen? Eikö tältä kannalta lähtevän mitä parhaimman toiminnan tulokset tule väistämättä olemaan (vaikkapa toimintoihin osallistuvien tietoisuudesta riippumatta ja vastoin heidän tahtoaan) työväenliikkeen „escamotoimista”, sen vetämistä pois oikealta tieltä, sen johtamista umpikujaan j.n.e.?

Yritän selittää ajatustani esimerkillä. Kuvitelkaa, että olemme suuressa, pimeässä ja kosteassa, tiheässä ja puolitain luonnontilassa olevassa metsässä. Kuvitelkaa, että vain tämän metsän hävittäminen tulella voi raivata tien koko sen alueen kulttuurikehitykselle, joka on metsän alla tai sen ympäröimänä, ja että tulen hankkimiseen ja ylläpitämiseen tässä metsässä liittyy mitä suurimpia vaikeuksia. On kuivatava se puumateriaali, jota on kaikkialla niin suuret määrät, mutta joka syttyy niin vaikeasti ja joka niin helposti ja niin usein jälleen sammuu ummehtuneessa ja kosteassa ilmassa. On kerättävä yhteen se materiaali, joka voidaan sytyttää palamaan. On pidettävä yllä tulta (palamista), varjeltava sitä, vaalittava jokaista uutta tulenkipinää, annettava liekin voimistua ja järjestelmällisesti, sitkeästi valmisteltava sitä yleistä paloa, jota ilman kostea ja pimeä metsä ei lakkaa olemasta metsää. Eikö tämä työ ole erittäin vaikeaa ainoastaan ulkoisten, ilmastollisten ehtojen vuoksi, vaan myös siksi, että on hyvin vähän sitä ainoaa palamiseen täysin kelpoisaa materiaalia, joka ei voi lakata palamasta missään oloissa, joka on todella syttynyt palamaan ja jo palaa herkeämättä tulena, joka ei ole samanlainen kuin ne monilukuiset harhailevat pikku tulet, joilla ei ole sisäistä voimaa ja jotka ovat niin usein aikaisemminkin syttyneet vain sammuaakseen lyhyen palamisen jälkeen. Ja kun tämä peruspalomateriaali on sitten jo syttynyt siinä määrin, että

se on aiheuttanut lämpötilan yleisen kohoamisen antaen siten voimaa ja kirkkautta myös monille muille, harhaileville tulille,— ilmaantuu yhtäkkiä henkilöitä, jotka mahtipontisesti sanovat: miten ahdasmielistä onkaan uskoa vanhentuneeseen dogmiin ainoasta perusluontoisesta, ainoasta ehdottoman luotettavasta palavasta materiaalista! Miten kaavamaista — pitää kaikkia muita tulia vain lisäkeinoina, vain apuaineksina ja katsoa välttämättömäksi, että on ehdottomasti ja hinnalla millä tahansa, ennen kaikkea ja eniten pidettävä kiinni vain *yhdestä* materiaalista! Miten yksipuolista onkaan iankaiken valmistella, valmistella ja valmistella oikeaa yleistä paloa ja sallia noiden ilkeiden lurjusten, puiden latvojen, peitellä ja ylläpitää kosteutta ja pimeyttä. On laskettava raketteja, jotka katkaisevat puiden latvat, polttavat ne, peloittelevat kaikkia pimeitä voimia ja saavat aikaan sellaisen sensaation, sellaisen innostuksen, rohkaistumisen, kiihtymystilan. Ja nämä ihmiset käyvät hanakasti käsiksi asiaan. Helpotuksesta huokaisten he heittävät yli laidan vanhentuneet ennakkoluulot jostakin sellaisesta peruspalomateriaalista. Levollisin mielin he ottavat vastaan kaikki ja jokaisen, katsomatta näkökantoihin ja mielipiteisiin, vakaumuksiin ja pyrkimyksiin: me olemme toiminnan puolue ja meille on samantekevää, vaikka jotkut meistä ovatkin tarrautuneet mielipiteisiin, jotka haluavat sammuttaa palon. He kehoittavat rohkeasti suhtautumaan kursailematta kaikkiin tulin ja raketinampumiseen hyljek-sien yliolkaisesti menneisyyden opetuksia: nyt muka on palavaa materiaalia paljon enemmän ja siksi tavaton kevytmielisyys on sallittavaa!.. Voidaanko siis kaikesta siitä vahingosta huolimatta, jota tällaiset henkilöt liikkeelle aiheuttavat, olettaa, että he ovat tavallisia petkuttajia? Ei missään tapauksessa. He eivät ole laisinkaan petkuttajia, he ovat ainoastaan pyroteknikkoja.

Sellainen muuten on minun vastaukseni niille sosialistivallankumouksellisille, jotka yksinkertaisesti käänsivät termin avanturisti termeillä petkuttaja (hra Rafailov Genevessä) ja veijari (hra Zhitlovski Bernissä). Herrat, vastasin minä heille, ei pidä ymmärtää kaikkea välttämättä rikoslakikokoelman kannalta! Ei pidä sekoittaa sisäisesti ristiriitaista, periaatteetonta, hataraa, suurilla lupauksilla sisällyksettömyyttä peittelevää ja siksi väistämättä vararikoon tuomittua vallankumouksellisen suuntauksen avantuuria —

niiden lurjusten avantuuriin, jotka vallan hyvin tietävät tekevänsä rikoslain nojalla rangaistavia tekoja ja että heitä uhkaa paljastaminen petoksesta. Me syytitme teitä avanturismista ja sanoimme suoraan ja täsmällisesti (ks. „Iskran” №№ 23 ja 24 *), että se johtuu teidän täydellisestä periaatteettomuudestanne kaikissa kansainvälisen sosialismin peruskysymyksissä, siitä mahdottomasta näkökantojen sekamelskasta, jota on teidän häthätää kyhäämässänne ja kirpeän kastikkeen kera „kuluttajalle” tarjotussa agrari-ohjelmassanne, teidän terroristisen taktiikkanne hataruudesta, siitä, ettei sillä ole maaperää. Mutta te vastaatte: katsokaa, meitä haukutaan avanturisteiksi, veijareiksi, petkuttajiksi, meitä häväistään, meitä loukataan! Mutta arvoisat herrat, nämä valitteluthan tuntuvat vallan siltä, ettei teillä oikeastaan ole mitään vastaväitteitä.

Nyt herää kysymys, mikä on oleva todistuksena siitä, että minun esittämäni teesi on oikea? Mitä sosialistivallankumouksellisten koko suuntaukselle ominaisia, luonteenomaisia piirteitä minun on osoitettava perustellakseni tässä teesissä antamani arvion koko heidän suuntauksestaan? Jos tämä arvio on oikea, niin ei yksikään (toivottavasti) vähänkään tunnollinen ja vakava sosialisti rupea kieltämään sitä, että pitää käydä päättävää ja säälimätöntä sotaa tuollaista suuntausta vastaan, paljastaa täydellisest mahdollisimman laajoille kansanjoukoille koko sen vahingollisuus. Ja nimenomaan siksi, että voisimme käsitellä kaikinpuolisesti ja asiallisesti tämän kysymyksen, kehoitankin kiinnittämään ennen kaikkea ja eniten huomiota siihen, mistä on laadittava *vastaukset* tähän kysymykseen. Älkööt ne, jotka haluavat kumota arvion oikeellisuuden, rajoittuko „valituksiin” tai „korjauksiin”, vaan vastatkoot yhtä suorasti: minkä kohtien todistamista *he* pitäisivät välttämättömänä esitetyn teesin oikeellisuuden vahvistamista varten?

Tämän teesin keskeisenä kohtana (työväenliikkeen escamotoiminen pikkuporvarillisen intelligenssin taholta) on escamotoimista koskeva tosiasia, toisin sanoen: perinpohjainen ristiriitaisuus „puolueen” periaatteiden ja ohjelman sekä sen välillä, miten se todella suhtautuu nykyaikaisen yhteiskunnan vallankumouksellistamisprosessiin. Ristiriita on siinä, että „socialistivallankumouksellisten” puolue

* Ks. tätä osaa, ss. 170—191. *Toim.*

todellisuudessa ei laisinkaan ole tieteellisen vallankumouksellisen sosialismin (= marxilaisuuden) kannalla enempää kansainvälisen liikkeen kuin Venäjän liikkeen kysymyksissä. Todellisuudessa tälle „puolueelle” on luonteenomaista täydellinen periaatteettomuus kaikissa nykyaikaisen sosialismin tärkeimmissä periaatteellisissa kysymyksissä.*

Kirjoitettu marras—joulukuussa 1902

*Julkaistu ensi kerran v. 1936
aikakauslehdessä „Proletarskaja
Revoljutsija” № 7*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

---

* Käsikirjoitus katkeaa tähän. *Toim.*